

"Selstadkjempa og sæbyggen"

Loftet stod
på Suedistoga
Selstad til ca. 1930
og stand no på
Koparvollen i Seljora

Frå fysisstningi av 1620- og til inn i 1640-åri heiter mannen her *Knut*. Han åtte halve garden i 1624, men kunde vel sidan bli eigar av resti. Denne Knut'n er den kjende *Selstadkjempa*, som var med i so mange basketak. Landstad fortel at han var med i eit gjestebod på Vå på Raudland 5. dag jol 1618 der tvo mannefall gjekk fyre seg. Der er ikkje fortalt noko um at Knut var i basketak den venda, men han var millom dei som trygda for at dråpsbøtane vart lagde¹.

Landstad fortel ogso dette²: «Knut Selstad levede og boede her omkring Aar 1620. Han var stor og stærk som alle hans Forfædre. Engang hendte det, at han var i et Gjæstebud på Gården Svinum, og medens nu Omersdølerne sade der, sang og drak og holdte sig lystige, blev der meldt at der var kommet en Sæbyg ridende til Gaards, som vilde finde Knut Sælstad. Han havde reist over Fjelde og Dale 13 Mile fra Sætersdalen for at komme til at prøve Styrke med Knut; og han havde endnu ikke fundet sin Overmand, sagde han. Men Knut lod sig ikke skræmme, han var strax villig til at spænde Belte med ham. I sit Overmod drog Sæbyggen ut to sølvbeslagne Knive og sagde til Knut: Det gjælder nu at have gode Knive; din Kniv duer ikke; nu kan du tage hvilken du vil af mine Knive. Du er bedre faren med den. Men Knut svarede:

Eg hev eit sotubrot i sliro
og skrapar imot med ded.

Da var Knut med. Derpå spændte de Belte og skare på hverandre med deres Knive. Der blev et stort og blodig Slagsmaal. Alle Omersdølerne, som vare i Gjæstebudet sloge Ring omkring dem og saae med spændt Forventning paa Striden. Alle ønskede de at Sæbyggen maatte faa Hugg, og somme raabte til Knut at han maatte holde sig godt og tugte Sæbyggen. Saa skede det ogsaa. Knut gikk af med Seieren. Sætersdølen var saa godt som død, da de skiltes ad, men da tog Knut en Hest, førte han hjem til sin Gaard og pleiede ham på det Bedste. Der var han i tre Uger eller som andre sige i sex, indtil hans Saar vare lægte, og han blev hele Tiden trakteret vel både med Mad og Drikke. Da han nu skulde reise, takkede han Knut for god Behandling og forærede ham sin Hest og sine Tolleknive. Men da han endnu var veeg syntes Knut at det ikke var vel gjort om han lod ham reise den lange Vei alene. Han fulgte derfor med ham, og skydsede ham med Hesten lige til hans Hjem. Der skiltes de som gode Venner; men Sæbyg(g)en sloges aldrig mere efter den Dag.» —

Frå Seljordsoga bind III